

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สถาบันโรคทรวอก กรมการแพทย์ โทร. ๐๒-๕๕๗๐-๙๙๙๙ ต่อ ๓๐๙๑๒ โทรสาร ๐๒๕๕๗๐๙๓๕

ที่ สธ ๐๓๑๖/- ๖๕๑

วันที่ ๕

สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

เรียน ผู้อำนวยการ/รองผู้อำนวยการ/หัวหน้ากลุ่มงาน/หัวหน้างาน/หัวหน้าตึกและหัวหน้าหน่วยงาน

ด้วยสถาบันโรคทรวอก โดยงานคุ้มครองจริยธรรมกลุ่มงานบริหารทั่วไปภารกิจด้านอำนวยการ ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เช่น หน้าที่ของหน่วยงานของรัฐตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ ประเภทของข้อมูลข่าวสารขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติในการมีคำสั่งให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ ถาม-ตอบปัญหาในการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ บทกำหนดโทษ และสรุปย่อคำวินิจฉัย ขอร้องเรียน ขอร้องหรือของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร เป็นต้น

ในการนี้ สถาบันโรคทรวอกขอเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อให้บุคลากรในหน่วยงานมีความรู้ความเข้าใจตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ แนวทางในการดำเนินการตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และการเปิดเผยแล้วไม่เป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลหรือทำให้เกิดผลเสียต่อส่วนรวม รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรในสังกัดทราบและยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไปด้วย
จะเป็นพระคุณ

(นายเอนก กนกศิลป์)

ผู้อำนวยการสถาบันโรคทรวอก

<https://bit.ly/39QSWPV>

หน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ

ตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ

มาตรา 7

หน่วยงานของรัฐ ต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการ อย่างน้อย
ดังต่อไปนี้ ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

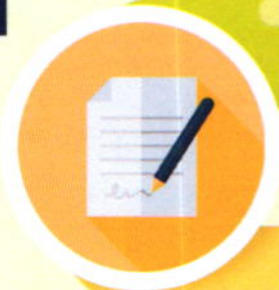
สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับ
ข้อมูลข่าวสารหรือ
คำแนะนำในการติดต่อ
กับหน่วยงานของรัฐ

1

โครงสร้างและการจัดองค์กร
ในการดำเนินงาน

3

2

สรุปอำนาจหน้าที่ที่สำคัญ
และวิธีการดำเนินงาน

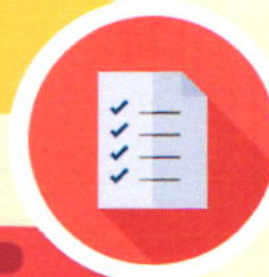
5

ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่
คณะกรรมการกำหนด

4

กฎ มติ
คณะรัฐมนตรี
ข้อบังคับ คำสั่ง

หนังสือเวียน ระเบียบแบบแผน นโยบาย

หรือการตีความ ทั้งนี้เฉพาะที่จัดให้มีขึ้นโดยสภาพ

อย่างกฎ เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง

ภายใต้บังคับมาตรา 14 และมาตรา 15 หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

1

ผลการพิจารณา หรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน รวมทั้งความเห็นแย้ง และคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว

2

นโยบายหรือการตีความที่ไม่เข้าข่าย ต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ตามมาตรา 7(4) เป็นสิ่งที่ประชาชนควรได้รับรู้เพื่อให้เกิดความร่วมมือในทางปฏิบัติหรือเพื่อให้

3

แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปี ของปีที่กำลังดำเนินการ ถือว่าเป็นข้อมูลข่าวสารที่สำคัญไม่เฉพาะเพื่อให้ผู้รับเหมาหรือผู้ประกอบการได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับงบประมาณประจำปีเท่านั้น แต่ตลอดจนแผนงานและโครงการต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐอย่างเท่าเทียมกัน เพื่อให้กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างต่าง ๆ มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรมและโปร่งใส

4

คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น คู่มือการขออนุญาตก่อสร้าง ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคาร, คู่มือการขออนุญาตตั้งโรงงานอุตสาหกรรม, คู่มือขออนุญาตตั้งโรงแรม

5

สิ่งพิมพ์ที่อ้างอิงถึงในราชกิจจานุเบกษา

6

สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะผูกขาดตัดตอนหรือสัญญาร่วมทุนกับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะ

7

มติคณะรัฐมนตรี มติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมายหรือโดยมติคณะรัฐมนตรี มติของคณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมายมีความสำคัญในการบริหารราชการ เช่น มติคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ, มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร, มติคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

8

ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนด ซึ่งมีอยู่ 3 ฉบับ คือ ประกาศประกวดราคา และ

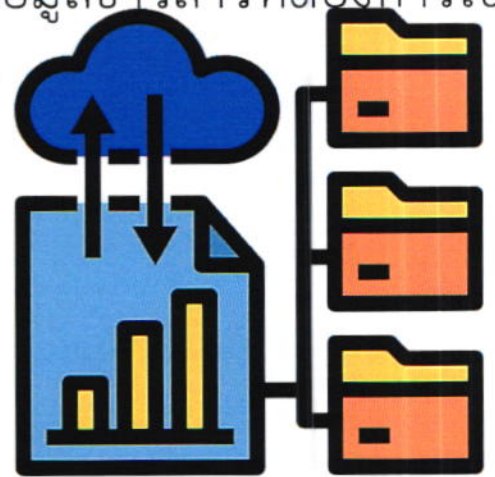
ประกาศสอบราคาของหน่วยงานของรัฐ, ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องสรุปผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนของหน่วยงานของรัฐ (แบบ สขร.1), ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

หน้าที่ของหน่วยงานของรัฐตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ

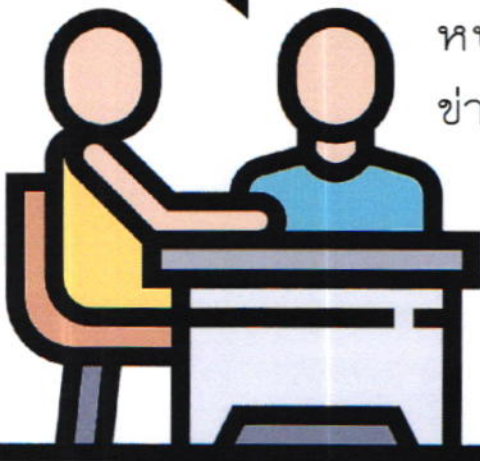
มาตรา 11 แจ้างผลการดำเนินการตามคำขอ

นอกจากข้อมูลข่าวสารของราชการที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา แล้วหรือที่จัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้แล้วหรือที่มีการจัดให้ประชาชนได้ค้นคว้าตาม มาตรา 26 แล้ว ถ้าบุคคลใดขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการและคำขอของผู้นั้นระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามควรให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้น ให้แก่ผู้ขอภายในเวลาอันสมควรเว้นแต่ ผู้นั้นขอจำนวนมากหรือบ่อยครั้งโดยไม่มี เหตุผลอันสมควร **กรณี** ที่ข้อมูลข่าวสาร ที่ขอมีจำนวนมากหรือไม่สามารถดำเนินการ ให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน ต้องแจ้งให้ผู้ขอข้อมูลทราบด้วย

มาตรา 12 ให้คำแนะนำและส่งข้อมูลที่มีชั้นความลับ

ในกรณีที่มีผู้ยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา 11 แม้ว่า ข้อมูลข่าวสารที่ขอจะอยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานส่วนกลาง หรือส่วนสาขาของหน่วยงานแห่งนั้น หรือจะอยู่ในความควบคุมดูแลของ หน่วยงานของรัฐแห่งอื่นก็ตามให้หน่วยงานของรัฐที่รับคำขอให้

คำแนะนำ เพื่อไปยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐที่ ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นโดยไม่ชักช้าถ้า หน่วยงานของรัฐผู้รับคำขอเห็นว่าข้อมูล ข่าวสารที่มีคำขอเป็นข้อมูลข่าวสารที่จัดทำโดย หน่วยงานของรัฐแห่งอื่น และได้ระบุห้าม การเปิดเผยไว้ตามระเบียบที่กำหนดตาม มาตรา 16 ให้ส่งคำขอนั้นให้หน่วยงาน ของรัฐผู้จัดทำข้อมูลข่าวสารนั้นพิจารณา เพื่อมีคำสั่งต่อไป

หน้าที่ของหน่วยงานของรัฐตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ

มาตรา 17 การสอบถามคำคัดค้าน

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเห็นว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการใด อาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของผู้ใด ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแจ้งให้ผู้นั้นเสนอคำคัดค้านภายในเวลาที่กำหนด แต่ต้องให้เวลาอันสมควรที่ผู้นั้นอาจเสนอคำคัดค้านได้ ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ผู้ที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง หรือผู้ที่ทราบว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของตน มีสิทธิคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้โดยทำเป็นหนังสือถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบ

ในกรณีที่มีการคัดค้าน เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบต้องพิจารณาคำคัดค้านและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้คัดค้านทราบโดยไม่ชักช้า ในกรณีที่มีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านเจ้าหน้าที่ของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นมิได้จนกว่าจะล่วงพ้นกำหนดเวลาอุทธรณ์ตามมาตรา 18 หรือจนกว่าคณะกรรมการวินิจฉัย การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้มีคำวินิจฉัย ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้ แล้วแต่กรณี

มาตรา 33 ให้ความสะดวกในการตรวจสอบข้อมูล

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่มีคำขอไม่ว่าจะเป็นกรณีมาตรา 11 หรือมาตรา 25 ถ้าผู้มีคำขอไม่เชื่อว่าเป็นความจริงและร้องเรียนต่อคณะกรรมการตามมาตรา 13 ให้คณะกรรมการมีอำนาจเข้าดำเนินการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกี่ยวข้องได้และ หน่วยงานของ รัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ต้อง ยิน ย อย ม ให้ ค ณ ะ ก ร ร ม ก า ร หรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของตนได้ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้หรือไม่ก็ตามแจ้งผลการตรวจสอบให้ผู้ร้องเรียนทราบ

ประเภทข้อมูลข่าวสารของราชการ

!! ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของ
หน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ
การดำเนินงานของรัฐหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน !!

ข้อมูลข่าวสารที่ต้อง
เปิดเผยเป็นการทั่วไป

ข้อมูลข่าวสารของราชการ
ที่เปิดเผยเป็นการเฉพาะ

ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผย

..... ข้อมูลข่าวสารที่ต้องเปิดเผยเป็นการทั่วไป

1 ข้อมูลข่าวสารที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

- โครงสร้างและการจัดองค์กรในการดำเนินงานของ
หน่วยงานของรัฐนั้น
- สรุปอำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน
- สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสาร หรือ
คำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ
- กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน
ระเบียบแบบแผน นโยบายหรือการตีความ ทั้งนี้
เฉพาะที่จัดให้มีขึ้น โดยมีสภาพอย่างกฎเพื่อให้มีผล
เป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง
- ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด ข้อมูล
ข่าวสารใดที่ได้มีการจัดพิมพ์เพื่อให้แพร่หลายตาม
จำนวนพอสมควรแล้ว ถ้ามีการลงพิมพ์ใน
ราชกิจจานุเบกษา โดยอ้างอิงถึงสิ่งพิมพ์นั้นก็ให้ถือว่า
เป็นการปฏิบัติตามบทบัญญัติดังกล่าวแล้ว (มาตรา 7)

3 ข้อมูลข่าวสารที่คัดเลือกไว้ให้ประชาชน ศึกษาค้นคว้า (เอกสารประวัติศาสตร์)

- ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยราชการของรัฐไม่
ประสงค์จะเก็บรักษาไว้หรือข้อมูลข่าวสารของราชการ
ตามมาตรา 14 เมื่อมีอายุครบ 75 ปี และข้อมูลข่าวสาร
ตามมาตรา 15 เมื่อมีอายุครบ 20 ปี นับแต่วันที่เสร็จ
สิ้นการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารนั้น ให้หน่วยงานของรัฐ
ส่งมอบให้แก่หอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร
หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กำหนดในพระราช
กฤษฎีกาเพื่อให้ประชาชนศึกษาค้นคว้า (มาตรา 26)

2 ข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดไว้ ให้ประชาชนเข้าตรวจดู ตามหลักเกณฑ์และ วิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

- ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อ
เอกชน รวมทั้งความเห็นแย้งและคำสั่งที่เกี่ยวข้อง
ในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว
- นโยบายหรือการตีความที่ไม่เข้าข่ายต้องลงพิมพ์ใน
ราชกิจจานุเบกษามาตรา 7 (4)
- แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีที่กำลังดำเนินการ
- คู่มือ หรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของ
เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีผลกระทบถึงสิทธิหน้าที่ของ
เอกชน
- สิ่งพิมพ์ที่ได้มีการอ้างอิงถึงตามมาตรา 7 วรรคสอง
- สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะเป็น
การผูกขาดตัดตอนหรือสัญญาร่วมทุนกับเอกชน
ในการจัดทำบริการสาธารณะ
- มติคณะรัฐมนตรี หรือมติคณะกรรมการที่แต่งตั้ง
โดยกฎหมายหรือโดยมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ให้ระบุ
รายชื่อรายงานทางวิชาการ
รายงานข้อเท็จจริงหรือข้อมูล
ข่าวสารที่นำมาใช้ในการ
พิจารณาได้ด้วย
- ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่
คณะกรรมการกำหนด
(มาตรา 9)

ประเภทข้อมูลข่าวสารของราชการ

!! ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของ
หน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ
การดำเนินงานของรัฐหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน !!

ข้อมูลข่าวสารที่ต้อง
เปิดเผยเป็นการทั่วไป

ข้อมูลข่าวสารของราชการ
ที่เปิดเผยเป็นการเฉพาะ

ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผย

..... ข้อมูลข่าวสารของราชการที่เปิดเผยเป็นการเฉพาะ

บุคคล หมายความว่า บุคคล
ธรรมดาที่มีสัญชาติไทยและบุคคล
ธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทยแต่มีถิ่นที่
อยู่ในประเทศไทย (มาตรา 21)

ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล หมายความว่า
ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัว
บุคคล เช่น การศึกษา ฐานะทาง
การเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติ
อาชญากรรมหรือประวัติการทำงาน
บรรดาที่มีชื่อของผู้นั้น หรือมีเลขหมาย
รหัส หรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้
รู้ตัวผู้นั้นได้ เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ แผ่น
บันทึกลักษณะเสียงของคนหรือรูปถ่าย
และให้หมายความรวมถึงข้อมูลข่าวสาร
เกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรม
แล้วด้วย (มาตรา 4)

ประเภทข้อมูลข่าวสารของราชการ

!! ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของ
หน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ
การดำเนินงานของรัฐหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน !!

ข้อมูลข่าวสารที่ต้อง
เปิดเผยเป็นการทั่วไป

ข้อมูลข่าวสารของราชการ
ที่เปิดเผยเป็นการเฉพาะ

ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผย

..... ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผย

ข้อมูลข่าวสารของราชการที่เปิดเผยไม่ได้ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์จะเปิดเผยมิได้ (มาตรา 14)

ข้อมูลข่าวสารของราชการที่เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผย โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตาม กฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของประชาชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน

การเปิดเผยจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือความมั่นคงในทาง เศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ

การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการป้องกัน การป้องกัน การปราบปราม การทดสอบ การตรวจสอบ หรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารหรือไม่ก็ตาม

ความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริงหรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการทำความเข้าใจ หรือคำแนะนำภายในดังกล่าว

การเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด

รายงานการแพทย์หรือข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร

ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผยหรือข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น

กรณีอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้แต่ต้องระบุไว้ด้วยว่าที่เปิดเผยไม่ได้เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใดและเพราะเหตุใด และให้ถือว่าการมีคำสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ของราชการเป็นดุลพินิจโดยเฉพาะของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามลำดับสายการบังคับบัญชา แต่ผู้ขออาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 15)

ขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติ

ในการมีคำสั่งให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ

1. คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ แต่ต้องระบุไว้ด้วยว่าที่เปิดเผยไม่ได้เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใด และเพราะเหตุใด (มาตรา 15 วรรคสอง) _____

2. ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเห็นว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของผู้ใด ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแจ้งให้ ผู้นั้นเสนอคำคัดค้านภายในเวลาที่กำหนดแต่ต้องให้เวลาอันสมควรที่ผู้นั้นอาจเสนอคำคัดค้านได้ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่รับแจ้ง (มาตรา 17 วรรคหนึ่ง) _____

3. ผู้ที่ได้รับแจ้งตามข้อ 5.2 (มาตรา 17 วรรคหนึ่ง) ผู้ที่รับทราบว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของตนมีสิทธิคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้โดยทำเป็นหนังสือถึงเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ (มาตรา 17 วรรคสอง) _____

4. ในกรณีที่มีคำคัดค้าน เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบต้องพิจารณาคำคัดค้านและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้คัดค้านทราบโดยไม่ชักช้า ในกรณีที่มีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้าน เจ้าหน้าที่ของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นมิได้ จนกว่าจะล่วงพ้นกำหนดเวลาอุทธรณ์ตามมาตรา 18 หรือจนกว่าคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้มีคำวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้แล้วแต่กรณี (มาตรา 17 วรรคสาม) _____

บทกำหนดโทษ

ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของ
คณะกรรมการที่สั่งตามมาตรา
32 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน
3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 5,000
บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ
(มาตรา 40)

ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม
ตามข้อจำกัดหรือเงื่อนไข
ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกำหนดตาม
มาตรา 20 ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน
20,000 บาท หรือทั้งจำทั้ง
ปรับ (มาตรา 41)

A

ไม่ใช่ ตามมาตรา 9 วรรค 3 แห่งกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ กำหนดไว้ชัดเจนว่า “บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตามย่อมมีสิทธิเข้าตรวจดู ขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสาร”

Q

กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ กำหนดให้ ผู้มีส่วนได้เสียเท่านั้น จึงจะมีสิทธิขอข้อมูลข่าวสารของราชการได้ใช่หรือไม่

Q

โดยสรุป ผู้มีสิทธิขอข้อมูลข่าวสารได้ต้องเป็นคนไทย หากเป็นคนต่างด้าว มีสิทธิขอข้อมูลหรือไม่

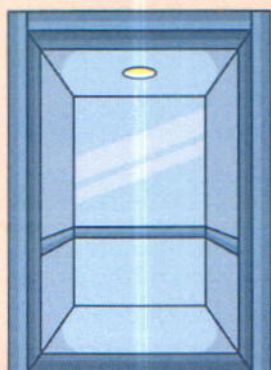
A

- คนไทย คือ คนที่มีสัญชาติไทย จะอยู่ที่ใดก็ตาม หากมีสัญชาติไทย ย่อมมีสิทธิขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารได้

- คนต่างด้าวต้องมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยเท่านั้นจึงจะมีสิทธิขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารได้

▼ 01

Q

ทำไม??? ต้องมี พระราชบัญญัติ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ ด้วย

เป็นกฎหมายที่เกิดขึ้นเพื่อให้ ประชาชน (ย้าว่า
ประชาชนไม่ใช่หน่วยงานของรัฐ) มีโอกาสรับรู้
ข้อมูลข่าวสารของราชการ หรือหน่วยงานของรัฐ
เกี่ยวกับ การดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐ

A

Q

ที่ว่า “สิทธิของประชาชน ในการรับรู้
ข้อมูลข่าวสารการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐ
ไม่สามารถรู้ข้อมูลข่าวสารของรัฐ ได้ทุก
เรื่อง” คำกล่าวนี้ถูกต้องหรือไม่

ถูกต้อง ตามหลักการและแนวคิด
ของกฎหมาย “เปิดเผยเป็นหลัก
ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

A

Q

นอกจากสิทธิของประชาชน
ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของรัฐ
แล้ว ตามกฎหมายนี้ให้สิทธิ
อื่นๆ อีกแก่ประชาชน
หรือไม่

ประชาชนยังมีสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการ
ได้อีก ได้แก่ สิทธิในการขอคำปรึกษา สิทธิในการตรวจสอบ
ข้อมูล สิทธิในการขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการ สิทธิ
ในการขอสำเนาหรือสำเนาที่มีการรับรองสิทธิในการรับรู้ถึง
ข้อมูลส่วนบุคคล สิทธิในการดำเนินการแทนผู้เยาว์ สิทธิ
ในการร้องเรียน สิทธิในการอุทธรณ์ ฯลฯ

A

Q กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ กำหนดไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล เพราะเหตุใด

A เป็นหลักการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารของราชการไม่ให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลต่อผู้อื่น (ทั้งนี้ มีข้อยกเว้นบางเรื่องตามกฎหมาย เช่น อาจเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐได้ หากเป็นการเปิดเผยตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล เป็นต้น)

Q จะทราบได้อย่างไรว่าข้อมูลที่ขอเป็น “ข้อมูลข่าวสารของราชการ”

เมื่อมีผู้มาขอข้อมูลข่าวสาร ในตอนแรกเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องพิจารณาเสียก่อนว่าข้อมูลข่าวสารที่ขอนั้น (ต้องเป็นข้อมูลข่าวสารตามที่อธิบายแล้วด้วย) เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการ หมายความว่าข้อมูลข่าวสารนั้น ต้องอยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ โดยที่ข้อมูลนั้นจะเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐ หรือเกี่ยวข้องกับบุคคลหรือเอกชนใด ๆ ก็ได้

Q ข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยไม่ได้เลย คือ ข้อมูลข่าวสารใด

A คือ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ จะเปิดเผยมิได้ (มาตรา 14)

ฉันทรู้แล้ว แต่เธอไม่รู้

เรื่องนี้ผู้ขอข้อมูลไปร้องเรียนว่าบ้านใกล้กันบุกรุกที่สาธารณะ ตรวจสอบจริง ๆ บ้านตัวเองบางส่วนก็บุกรุกเหมือนกัน ตกลงใครรู้มาก ใครรือน้อย ไปดูกัน

นายขามมีหนังสือถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่ง ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหนังสือที่แจ้งคำสั่งให้นางสาวแหวรื้อถอนและขนย้ายสิ่งปลูกสร้างส่วนที่บุกรุกที่ชายตลิ่งคลองวัดไทร พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง แต่องค์การบริหารส่วนตำบลมีคำสั่งท้ายหนังสือคำขอปฏิเสธว่า การดำเนินการทางศาลในเรื่องนี้เป็นเรื่องระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลกับนางสาวแหว และอยู่ระหว่างการพิจารณาของจังหวัด นายขามจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัย ฯ องค์การบริหารส่วนตำบลส่งข้อมูลไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า หลังจากที่นายขามมีหนังสือร้องเรียนเรื่องการปลูกสร้างบ้านของนางสาวแหวว่าบุกรุกที่ดินสาธารณะประโยชน์ต่อศูนย์ดำรงธรรม ซึ่งแจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบลประสานสำนักงานที่ดินไปรังวัดสอบเขต พบว่าบ้านของนางสาวแหวทั้งหลังอยู่ในแนวเขตคลอง และบางส่วนของบ้านนายขามก็รุกล้ำในเขตคลองเหมือนกัน จึงแจ้งให้ทั้งคู่รื้อถอน นายขามก็ได้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างบางส่วนออก แต่ไม่หมด แต่นางสาวแหวไม่ทำอะไรเลย จึงแจ้งให้ทั้งสองฝ่ายรื้อถอนให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน ซึ่งทั้งสองคนยื่นอุทธรณ์คำสั่ง ต่อมานายขามขอสำเนาผลการดำเนินการและเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ทางศาลต่อไป องค์การบริหารส่วนตำบลเห็นว่าการฟ้องคดีเรื่องนี้เป็นหน้าที่ของนายอำเภอร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่ใช่หน้าที่ของนายขามจึงไม่อนุญาตให้ถ่ายเอกสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามคำขอหนังสือที่แจ้งคำสั่งให้นางสาวแหวรื้อถอนและขนย้ายสิ่งปลูกสร้างส่วนที่บุกรุกที่ชายตลิ่งคลองวัดไทร เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ ไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะตามมาตรา ๑๕ ที่จะปฏิเสธได้ ประกอบกับนายขามเป็นผู้ร้องเรียน จึงสมควรได้รับทราบผลการดำเนินการ จึงวินิจฉัยให้องค์การบริหารส่วนตำบลเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายขาม

มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๑๑๖/๒๕๖๓)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

ลดเบี้ยปรับได้ไหม

ผู้ประกอบการขอให้หน่วยงานลดเบี้ยปรับ แต่กลับไม่ให้ สงสัยว่าพิจารณาอย่างไร

บริษัท ก. ได้มอบให้นายไก่อ มีหนังสือถึงกรมสรรพสามิตขอสำเนาเกี่ยวกับการพิจารณาค่าของดเบี้ยปรับและเงินเพิ่ม จำนวน ๔ รายการ ได้แก่ ๑) รายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณากลับกรองคำคัดค้านการประเมินภาษีและลดเบี้ยปรับและเงินเพิ่ม รวม ๘ ครั้ง ๒) หนังสือสำนักงานสรรพสามิตภาค ๑ ฉบับ ๓) บันทึกข้อความสำนักกฎหมาย และ ๔) บันทึกข้อความและ/หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องของสรรพสามิตพื้นที่ ที่เกี่ยวกับการพิจารณาเรื่องนี้ กรมสรรพสามิตมีหนังสือแจ้งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ แต่ปฏิเสธรายการที่ ๑ และ ๒ ว่าเป็นความเห็นคำแนะนำภายในหน่วยงาน ส่วนรายการที่ ๔ อยู่ที่สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ ซึ่งกรมสรรพสามิตได้แจ้งให้พิจารณาคำขอแล้ว นายไก่อจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการประชุมของคณะกรรมการวินิจฉัย ฯ กรมสรรพสามิตมีหนังสือส่งข้อมูลข่าวสารและชี้แจงว่าบริษัท ก. เป็นผู้ประกอบอุตสาหกรรมน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน มีหนังสือถึงอธิบดีกรมสรรพสามิตขอชำระภาษีและของดเบี้ยปรับเงินเพิ่ม โดยยื่นชำระภาษีสรรพสามิต ณ สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ ต่อมา มีหนังสือขอตรวจและถ่ายสำเนาเอกสารการพิจารณาค่าของดเบี้ยปรับและเงินเพิ่มดังกล่าว เมื่อพิจารณาแล้วจึงเปิดเผยข้อมูลรายการที่ ๓ ปฏิเสธการเปิดเผยรายการที่ ๑ และ รายการที่ ๒ ด้วยเหตุผลตามมาตรา ๑๕ (๓) ส่วนรายการที่ ๔ แจ้งให้สรรพสามิตพื้นที่พิจารณาคำขอต่อไป

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑, ๒ และ ๔ เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ และไม่มีข้อมูลที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะปฏิเสธได้ ตามมาตรา ๑๕ และนายไก่อเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงจึงควรได้รับข้อมูลข่าวสารเพื่อปกป้องสิทธิตนเอง จึงวินิจฉัยให้กรมสรรพสามิตเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑, ๒ และ ๔ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายไก่อ

มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หาหรือไปได้ครับที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘

www.oic.go.th (ที่ สค ๑๙๗/๒๕๖๓)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

แพ็คเกจ

ผู้ถือหุ้นรายนี้เข้ารับการสรรหาเป็นผู้บริหารในตำแหน่งที่สูงขึ้นแต่ไม่ได้ จึงขอสำเนาการให้คะแนนว่าเป็นอย่างไร ประเด็นอยู่ที่ไม่เพียงแต่ประชาชนใช้สิทธิเท่านั้นครับ แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐก็ใช้สิทธินี้ได้ ในกรณีที่ได้รับผลกระทบแบบเรื่องนี้

นายรอนน้อย เข้ารับการสรรหาเป็นผู้อำนวยการสถาบันแห่งหนึ่ง ซึ่งมีผู้สมัคร ๒ คน ได้มีหนังสือถึงสถาบันฯ ขอข้อมูลข่าวสาร ๒ รายการคือ ๑) แบบข้อมูลการให้คะแนนของกรรมการฯ แต่ละท่าน และ ๒) รายละเอียดการให้คะแนนของกรรมการฯ ตามแบบประเมินคำร้อง ต่อมาสถาบันฯ มีหนังสือแจ้งว่าได้ให้ข้อมูลคะแนนของนายรอนน้อยบางส่วนแล้ว ส่วนการขอคะแนนที่กรรมการสรรหาให้คะแนนทั้ง ๒ คนมีลายมือชื่อกรรมการอยู่ด้วยเห็นว่าเป็นเอกสารของกรรมการ และเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๖) ต่อไปจะไม่มีผู้ใดรับเป็นกรรมการสรรหาอีก นายรอนน้อยจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัย ฯ สถาบันฯ มีหนังสือส่งข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า ได้มีหนังสือตอบชี้แจงไปแล้ว ๒ ครั้ง โดยไม่ได้ปฏิเสธการเปิดเผย แต่การให้คะแนนเป็นเอกสารของคณะกรรมการแต่ละคน

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารทั้ง ๒ รายการเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการคัดเลือกบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันฯ ซึ่งดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว เมื่อนายรอนน้อยเป็นผู้เข้ารับการสรรหา โดยประสงค์จะตรวจสอบการให้คะแนนเพื่อปกป้องส่วนได้เสียของตนจึงมีสิทธิได้รับทราบข้อมูล และการเปิดเผยก็เพื่อให้มีการตรวจสอบกระบวนการใช้ดุลพินิจ ซึ่งต้องยุติธรรมเป็นกลางให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ในการคัดเลือกบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหาร พิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนแล้ว จึงวินิจฉัยให้สถาบันฯ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายรอนน้อย

มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หรือไปได้ครับที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘

www.oic.go.th

(ที่ สค ๑๙๘/๒๕๖๓)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

ลูกหนี้ที่รัก

เมื่อลูกหนี้หลบหนีหนี้ไปแล้ว ก็เป็นหน้าที่ของฝ่ายติดตามต้องตามให้ได้ว่าไปอยู่ที่ไหน ก็ต้องไปที่สำนักงานประกันสังคมก่อนแหละครับ

นายเก่งจริง เป็นเป็นผู้รับมอบอำนาจจากบริษัท ๑ มีหนังสือถึงสำนักงานประกันสังคมขอข้อมูล ชื่อบริษัท หรือสถานที่ประกอบการทำงานของสำนักงานใหญ่/สาขา อัตราค่าจ้างของลูกหนี้ตามคำพิพากษา จำนวน ๑๔ ราย เพื่อบังคับชำระหนี้ สำนักงานประกันสังคมมีหนังสือแจ้งว่านายจ้างลูกจ้างไม่ประสงค์ให้เปิดเผยต่อบุคคลภายนอก การบังคับชำระหนี้เป็นเรื่องของเจ้าหนี้กับลูกหนี้ และข้อมูลที่มีอยู่ก็ไม่ใช่ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สิน จึงเปิดเผยให้ไม่ได้โดยเจ้าของไม่ยินยอม นายเก่งจริงจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สำนักงานประกันสังคม มีหนังสือชี้แจงว่า ข้อมูลที่สำนักงานประกันสังคมเก็บไว้คือ ข้อมูลนายจ้างและผู้ประกันตนซึ่งต้องให้ความคุ้มครองตามมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ กรณีที่ขอข้อมูลดังกล่าวเพื่อยึดหรืออายัดทรัพย์สินของลูกหนี้ ไม่ใช่เรื่องการคุ้มครองแรงงาน จึงไม่ตรงกับเจตนารมณ์ของกฎหมายประกันสังคม

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามที่นายเก่งจริงขอไปเพื่อบังคับชำระหนี้ ทั้งนายจ้างและลูกจ้างไม่ประสงค์ให้เปิดเผยต่อบุคคลอื่น เจ้าหนี้ต้องหาทางอื่นบังคับชำระหนี้หรือวางระบบการประกันหนี้สูญให้มีประสิทธิภาพ ข้อมูลที่สำนักงานประกันสังคมมีอยู่ไม่เกี่ยวกับทรัพย์สินที่จะชำระหนี้ ถ้าได้ข้อมูลไปจะทำให้นายจ้างลูกจ้างขาดความเชื่อถือต่อระบบประกันสังคม และก็จะกลายเป็นสำนักงานติดตามชำระหนี้ของเจ้าหนี้ ซึ่งจะเป็อุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานประกันสังคมตามพระราชบัญญัติประกันสังคมฯ และเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ด้วย การที่ปฏิเสธไปจึงถูกต้องแล้ว จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ หรือไปได้ครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๑๙๕/๒๕๖๓)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

หาว่าหนีไปแล้วหนีไป

เป็นเรื่องที่ฝ่ายหนึ่งไปแจ้งความไว้ อีกฝ่ายหนึ่งตามไปขอตัวว่าแจ้งความเรื่องอะไร มีหลักฐานอะไรบ้างไหม แต่พนักงานสอบสวนปฏิเสธเพราะเห็นว่าเป็นข้อมูลของอีกคนหนึ่ง จะขอได้ไหม ไปดูทั้งคู่กัน

นางสายมีหนังสือถึงสถานีตำรวจภูธรแห่งหนึ่ง ขอถ่ายสำเนาบันทึกประจำวันแจ้งไว้เป็นหลักฐาน เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๒ กรณีนางสาวบายไปแจ้งความเป็นหลักฐานว่าถูกนางสายทำร้ายร่างกายแล้วหนีไป สถานีตำรวจภูธรมีหนังสือแจ้งปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า ผู้เสียหายแจ้งความเป็นหลักฐานเท่านั้น ยังไม่ประสงค์ให้ดำเนินคดี จนกว่าจะมีหลักฐานเพิ่มเติม จึงเป็นเอกสารเกี่ยวกับคดีและเป็นความลับทางราชการ ถ้าเปิดเผยตอนนี้จะมีผลกระทบต่อคดี เป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) นางสายจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สถานีตำรวจภูธรมีหนังสือชี้แจงเหตุผลในการปฏิเสธว่า ผู้เสียหายได้แจ้งความเป็นหลักฐาน แต่ยังไม่ประสงค์ดำเนินคดี ดังนั้นคดีนี้การดำเนินคดีอาญายังไม่เสร็จสิ้น ประกอบระเบียบตำรวจเกี่ยวกับคดีกำหนดว่าข้อความทั้งหลายที่บันทึกในรายงานประจำวันเป็นความลับทางราชการ ห้ามคนอื่นอ่านหรือคัดลอก เว้นแต่ผู้แจ้งขอหรือขอสำเนา

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า บันทึกประจำวันแจ้งไว้เป็นหลักฐาน เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๒ กรณีนางสาวบายไปแจ้งความไว้ แต่ยังไม่เอาเรื่องนางสายรอจนกว่ามีหลักฐานเพิ่มจึงจะร้องทุกข์ดำเนินคดี จึงถือได้ว่ายังไม่มีคดีดำเนินคดี จึงยังไม่เป็นเอกสารเกี่ยวกับคดี แต่เป็นเอกสารการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ ไม่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะมีคำสั่งมิให้เปิดเผยก็ได้ ตามมาตรา ๑๕ ประกอบกับนางสายถูกพาดพิงและกล่าวถึงในทางเสียหายในบันทึกประจำวัน จึงควรได้รับทราบข้อมูลเพื่อปกป้องสิทธิของตน แม้ข้อมูลข่าวสารนี้จะมีความลับตามระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี แต่คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ก็มีอำนาจพิจารณาได้ จึงวินิจฉัยให้สถานีตำรวจภูธรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นางสาย เว้นแต่ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของผู้แจ้งความเช่น อายุ หมายเลขโทรศัพท์ ที่อยู่ ลายมือชื่อ ให้ปกปิดไว้

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามกฎหมายนี้ หรือไปได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๒๐๐/๒๕๖๓)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”